

30 JUL 2001

**THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM FOR
CHANGING BEHAVIORS RELATED TO BLOOD SUGAR CONTROL
AMONG TYPE 2 DIABETIC PATIENTS AT MUANG DISTRICT,
SAMUTHSONGKRAM PROVINCE**

SUNANTA UPANIAD

อภินันท์นาการ

จาก

บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล

**A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR
THE DEGREE OF MASTER OF SCIENCE (PUBLIC HEALTH)
MAJOR IN HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL SCIENCES
FACULTY OF GRADUATE STUDIES
MAHIDOL UNIVERSITY**

2001

ISBN 974-665-925-1

COPYRIGHT OF MAHIDOL UNIVERSITY

TH

S957ef

2001

Copyright by Mahidol University

4137171 PHPH/M : MAJOR : HEALTH EDUCATION AND BEHAVIORAL
SCIENCES;M.Sc. (PUBLIC HEALTH)

KEY WORDS : HEALTH EDUCATION PROGRAM /BEHAVIORS RELATED
TO BLOOD SUGAR CONTROL/TYPE 2 DIABETIC
PATIENTS

SUNANTA UPANIAD : THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH
EDUCATION PROGRAM FOR CHANGING BEHAVIORS RELATED TO
BLOOD SUGAR CONTROL AMONG TYPE 2 DIABETIC PATIENTS AT
MUANG DISTRICT, SAMUTHSONGKRAM PROVINCE . THESIS ADVISORS:
SUPREYA TANSAKUL, Ph.D., SUREE CHANTHAMOLEE, Dr.P.H.
CHUTIMA SIRIKULCHAYANON,M.D., PICHIE WUTISATIRAPINYO, M.D.,
83 p. ISBN 974-665-925-1

This is a quasi-experimental study with the objective to assess the effectiveness of a Health Education Program applying Self-Efficacy Theory and Social Support for changing behaviors related to blood sugar control among type 2 diabetic patients at Muang district, Samuthsongkram province. There were 86 diabetic patients recruited for this study. The experimental and comparison groups consisted of 41 and 45 cases respectively. Data were collected using an interview form, and a self-recording form for nutrition control and exercise behaviors before and after the experiment. Statistical analysis was done by using percentage, mean, standard deviation, paired sample t-test and the student's t-test.

The results of the study revealed that after participating in a health education program, the experimental group showed a significant change in knowledge, self-efficacy, outcome expectation, nutrition control behaviors, exercise behaviors and fasting blood sugar levels when compared with the comparison group.

In conclusion, the Health Education Program applying Self-Efficacy Theory and Social Support could positively change the behaviors related to blood sugar control among type 2 diabetic patients. This program should also be applied to type 2 diabetic patients in other communities.

4137171 PHPH/M : สาขาวิชาเอก : สุขศึกษาและพฤติกรรมศาสตร์ : วท.ม. (สาธารณสุขศาสตร์)

สุนันทา อยู่พะเนียด : ประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม (THE EFFECTIVENESS OF A HEALTH EDUCATION PROGRAM FOR CHANGING BEHAVIORS RELATED TO BLOOD SUGAR CONTROL AMONG TYPE 2 DIBETIC PATIENTS AT MUANG DISTRICT, SAMUTSONGKRAM PROVINCE). คณะกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์ : สุปรียา ดันสกุล ค.ศ., สุรีย์ จันทรมโนลี ศ.ศ., ชุตินา ศิริกุลชยานนท์ พ.บ., M.P.H.M., พิเชษฐ วุฒิสถิรภิญโญ พ.บ.ว. อายุรศาสตร์. 83 หน้า ISBN 974-665-925-1

การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาประสิทธิผลของโปรแกรมสุขศึกษาต่อการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมกรรมการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน อ.เมือง จ.สมุทรสงคราม กลุ่มตัวอย่างคือผู้ป่วยเบาหวานชนิดไม่พึ่งอินซูลิน ที่อาศัยอยู่ในเขต อ. เมือง จ. สมุทรสงคราม และมารับการรักษาในคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลสมเด็จพระพุทธเลิศหล้า จำนวน 86 คน สุ่มตัวอย่างและแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง จำนวน 41 คน ได้รับกิจกรรมสุขศึกษา ตามโปรแกรมที่จัดขึ้น จำนวน 3 ครั้ง ห่างกันครั้งละ 1 เดือนและกลุ่มเปรียบเทียบ จำนวน 45 คนได้รับโปรแกรมสุขศึกษาตามปกติ เก็บรวบรวมข้อมูลก่อนการทดลอง และหลังการทดลอง โดยใช้ แบบสัมภาษณ์ แบบบันทึกพฤติกรรมกรรมการรับประทานอาหาร และการออกกำลังกาย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติ การแจกแจงความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบสถิติด้วย pair sample t-test, student's t-test

ผลการวิจัยพบว่า ภายหลังได้รับโปรแกรมสุขศึกษา กลุ่มทดลองมีการเปลี่ยนแปลงความรู้เกี่ยวกับโรคเบาหวาน การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติ และพฤติกรรมกรรมการควบคุมอาหารและการออกกำลังกายถูกต้องมากกว่าก่อนได้รับโปรแกรมและถูกต้องมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และพบว่า ระดับน้ำตาลในเลือดก่อนอาหารเช้าของกลุ่มทดลองลดลงจากก่อนได้รับโปรแกรมและลดลงมากกว่ากลุ่มเปรียบเทียบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จากผลการวิจัยนี้แสดงให้เห็นว่า โปรแกรมสุขศึกษามีผลทำให้ผู้ป่วยเบาหวานมีการเปลี่ยนแปลงความรู้ การรับรู้ความสามารถตนเอง ความคาดหวังในผลดีของการปฏิบัติ และพฤติกรรมกรรมการควบคุมอาหารและการออกกำลังกายในทางที่ดีขึ้นสามารถนำไปใช้กับผู้ป่วยเบาหวานในชุมชนอื่นๆ ต่อไป